

おやすみ ブラッケン Kveldssang for Blakken/Good-night Song for Dobbin

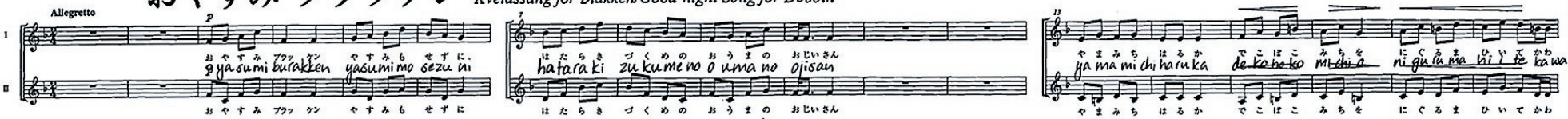

FOTO: PER KRISTIAN BJØRKENG

kimono

Musikeren Morten Vatn bor i Tokyo. Han studerer japansk med tanke på å ta en doktorgrad i musikk, og har vært i landet mange ganger tidligere også.

– Japanere flest har et underbevisst forhold til Grieg. Mye av musikken hans går igjen i reklamer og som bakgrunnsmusikk på TV. Jeg er litt overrasket over hvor godt kjent han er her. I Norge tenker vi kanskje litt sånn «Å, er det Grieg igjen, ja». Jeg vet jo at det er en del av norsk kulturarv, men jeg har i hvert fall selv sett på ham med et litt skjevt blikk. Men det virker som japanerne synes hans musikk er befriende. Japansk tradisjonell musikk er begrenset av en ganske streng ramme, men Grieg er veldig frigjort fra rammene. Jeg tror denne kontrasten er en gylden kombinasjon, sier Vatn.

Kulturell skog. Japans neste største avis, Asahi Shimbun, som er en av verdens største og

trykkes i åtte millioner eksemplarer, hadde en egen kommentar om Grieg på førstesiden på dødsdagen 4. september. I kommentaren trekkes en linje mellom den kjente japanske forfatteren Haruki Murakamis referanse til «Norwegian Wood» og norsk folkemusikk. Skribenten forklarer hvordan Grieg var inspirert av hardingfelen, som på grunn av de karakteristiske understrengene «minner om en skotsk sekkepipe».

Rio Yamase er Japans eneste profesjonelle hardingfeleutøver.

– Takket være Grieg har den norske folkemusikken fått påvirkning på hele den klassiske musikkverden, sier hun til avisen.

Kommentarskribenten siterer Grieg, som mente at livet er som folketonene – man vet aldri om det spilles i dur eller moll.

«Den norske kulturelle skogen er dyp», avslutter kommentarskribenten.

Den japanske klaverkomponisten Motoki Hirai var 14 år og sov godt. Plutselig dukket Edvard Grieg opp i drømmen og improviserte et nytt stykke for ham. Nå kan du lytte til det første nye «Grieg-stykket» på over 100 år.

- Han spilte for meg

PER KRISTIAN BJØRKENG

Tokyo

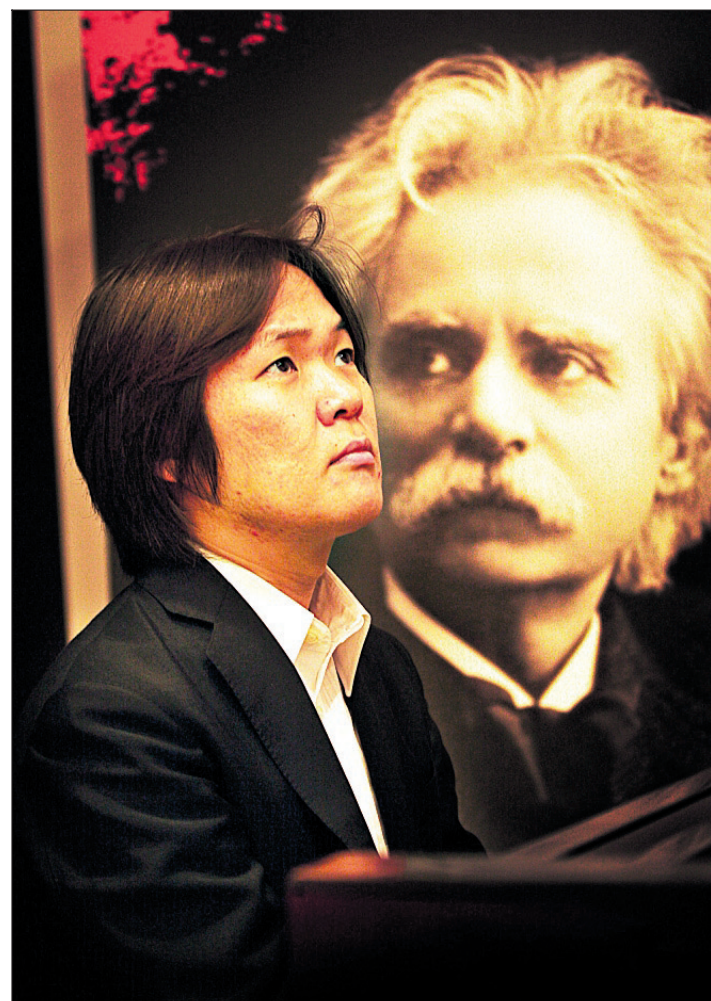
– Hommage à Grieg er ikke et stykke jeg har komponert. Det er et stykke jeg har hørt Grieg spille. Jeg bare skrev det ned, forklarer Hirai.

Vi møter ham ved flygelet i Tokyo. Han fremfører stykket Grieg spilte for ham en natt. Det høres umiskjennelig ut som Norges mest kjente komponist. En rekke av konsertgjengerne som har hørt Hirai spille stykket har tatt det for å være komponert av bergenseren. Og kanskje er det på sett og vis han som har skapt det, selv om ingen av temaene er hentet fra Griegs stykker.

Drømmen. Motoki Hirai er i dag basert i London, har gitt ut en rekke CD-plater, har turnert verden over og spilles blant annet på BBC. Han vokste opp i en familie med lange tradisjoner som musikere og komponister på høyt nivå. Han spilte sine egne improvisasjoner over Griegs lyriske stykker fra han var 5-6 år og hadde sin første profesjonelle konsert som 13-åring. Da han var 14 hadde han sin spesielle drøm.

– Helt siden barndommen har Grieg vært svært nær meg. Denne natten drømte jeg at jeg var inne på hans arbeidsværelse på Troldhaugen, som jeg hadde sett bilder fra. Jeg var nærmest invitert dit av ham selv, husker jeg. Det var som om jeg var hans barnebarn. Han var så snill og generøs. Så satte han seg ned og spilte piano, bare for moro. Han improviserte for fornøyelsen, slik min far pleide å gjøre for meg. Det var et nydelig stykke. Med en gang jeg våknet, skyndte jeg meg å kladde ned det jeg hadde hørt, forteller Hirai.

Bortglemt. Siden ble notearkene liggende sammen med masse andre komposisjoner, og den fremadstormende pianisten tenkte ikke mer på dem. Men nylig gikk han gjennom arkivene sine, oppdaget det gamle stykket og kom til å huske drømmen. Siden Grieg-året nærmet seg, bestemte han seg for å fremføre stykket. Nå har han spilt det på flere konserter internasjonalt, og planlegger å få drømmen ut på plate. På Aftenposten.no kan du nå lytte til

– Jeg vil advare mot den misforståelsen som ser ut til å være utbredt, nemlig at han nærmest bare arrangerte den norske folkemusikkarven, sier Motoki Hirai.

en video hvor han spiller stykket for avisens lesere, seere og lyttere.

Hirai kommer fra en japansk familie av toppmusikere, og vokste faktisk opp med lyden gamle 78-plater med Griegs egne innspillinger i hjemmet. Som en av de få klassiske komponistene rakk bergenseren selv å spille inn litt musikk før han døde, straks etter at opptak ble mulig. Hirai mener de eldgamle og lyd kvalitetsmessig rufsete innspillingene, som nylig er utgitt på nytt på CD, viser at Grieg også var en eminent pianist.

– Griegs musikk er karakterisert av en enkelhet og renhet,

samtidig som den er variert og sjarmerende. Det kan nok være han er inspirert av norsk folkemusikk, men han er likevel fullstendig original. Det er det som gjør Griegs musikk så spesiell. Jeg vil advare mot den misforståelsen som ser ut til å være utbredt, nemlig at han nærmest bare arrangerte den norske folkemusikkarven, sier Hirai.

Aftenposten TV

Se videoen med Motoki Hirai på aftenposten.tv

aftenposten.tv

«Hommage à Grieg er ikke et stykke jeg har komponert. Det er et stykke jeg har hørt Grieg spille. Jeg bare skrev det ned.»

Motoki Hirai